

Sian
SOTE

**POHJOIS-KARJALAN
HYVINVOINTIALUE**

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto 16.12.2025

Ajankohtaiskatsaus hyvinvointialueen lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän (Lähesty) toimintaan ja yhteistyöhön alueella

Maija Silvennoinen ja Sanna Pirinen

Pohjois-Karjalan lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä Lähesty

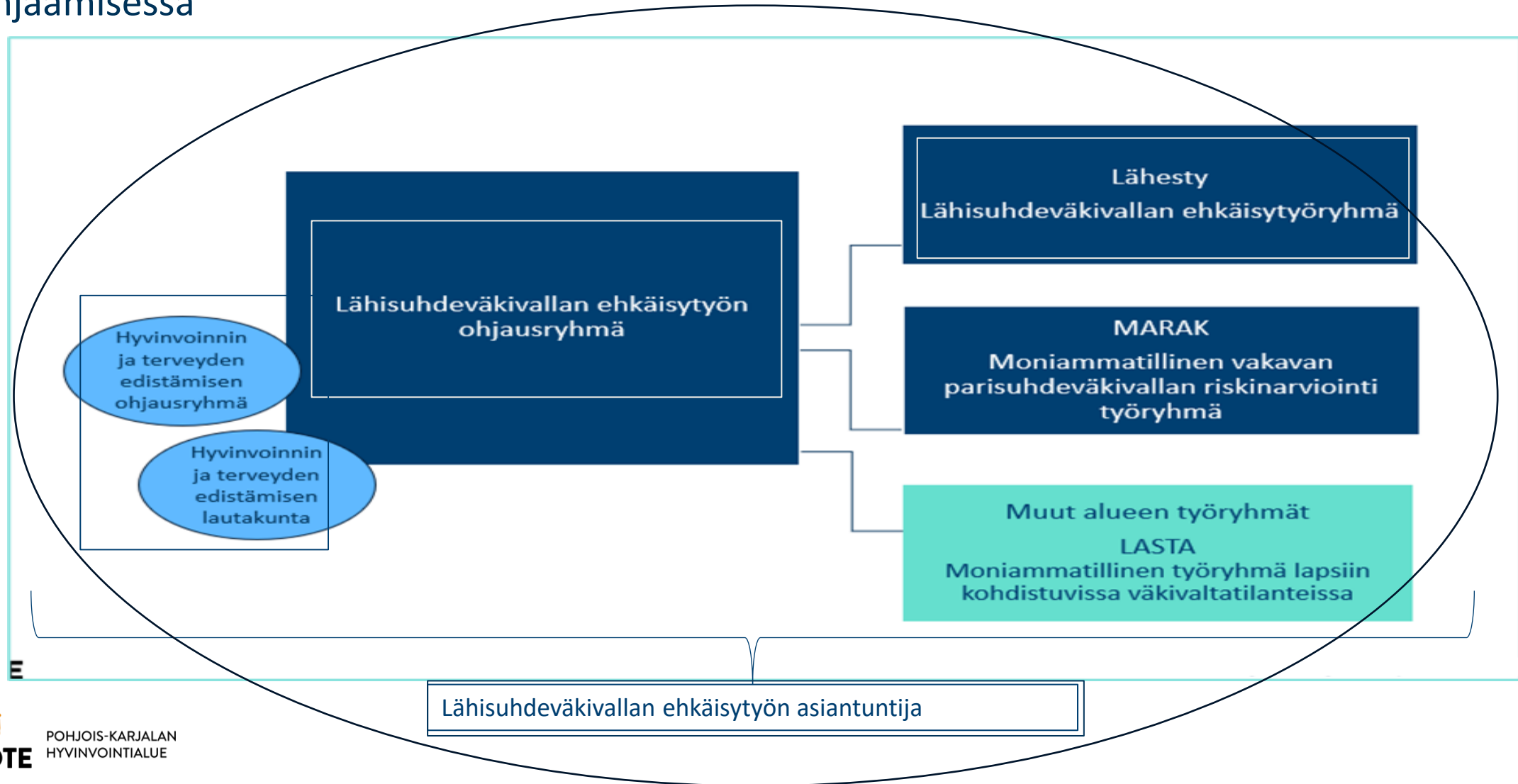
- on aloittanut toimintansa Pohjois-Karjalan alueella vuonna 2012
- toimintaa on edelleen kehitetty 2022 käynnistyneen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushankkeen tuella koko työryhmän voimin (Lähesty –ryhmä 1.1.2024 alkaen ja mm kärkiteemat toimintaan)
- Terveysten ja hyvinvoinninlaitoksen ***Ohjeet kunnille ja hyvinvointialueille lähisuhdeväkivallan koordinaattorakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi*** julkaisu 6/2022.

Ohjeissa (thl 6/2022) korostuu jatkuvan, suunnitelmallisen sekä monialaisen yhteistyön merkitys lähisuhdeväkivallan vastaisen työn rakenteiden ja palvelujen ylläpidossa, jotta lähisuhdeväkivaltaa kyetään ennaltaehkäisemään ja hoitamaan tehokkaammin.

- Hyvinvointialueet vastaavat omalla toimialallaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä sekä lähisuhdeväkivallan suunnitelmallisesta ehkäisemisestä.
- Suomen perustuslaki ja kansainväliset ihmisoikeussopimusvelvoitteet edellyttävät julkiselta vallalta aktiivisia toimia yksilöiden suojelemiseksi väkivallalta.
- Hyvinvointialueen on huolehdittava yhteen sovitettuja palveluja laaja-alaisesti tarvitsevien asiakasryhmien ja asiakkaiden tunnistamisesta.
- Vahvat rakenteet selkiyttävät kunkin tahon vastuita ja edesauttavat luomaan monialaista yhteistyötä, toimivia käytäntöjä ja palvelupolkuja väkivallan eri osapuolille.
- Hyvinvointialueella on vastuu asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta kokonaisuuksiksi.

→selvitystyö vuoden 2022–2023 aikana Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen alueellisen väkivallan ehkäisytyön tilasta ja kehittämistarpeista

→tarve vahvistaa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen roolia lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön ohjaamisessa

Hyvinvointialueen rakenne

- vahvistaa monialaista yhteistyötä väkivallan torjumiseksi (inhimilliset ja taloudelliset kustannukset)
- lisää tiedon (tutkittu ja kokemus) kulkua toimijoiden välillä ja lisää tiedon hyödynnettävyyttä päätöksen teon ja linjausten tukena
- tukee lähisuhdeväkivallan uhrien, tekijöiden ja väkivallalle altistuvien lasten palveluiden kehittymistä alueella
- henkilöstön osaamisen varmistaminen; Lähisuhdeväkivallan tunnistaminen, puheeksi otto ja riskiarviointi
- lähisuhdeväkivallan ehkäisystrateginen suunnittelu osana hyvinvointialueen suunnitelmakokonaisuutta

Lähesty –ryhmän edustus (2026) + kutsuttuja toimijoita

Oppilas- ja opiskeluhuolto	Rikosuhripäivystys	Työikäisten palvelut	Mielenterveys- ja päihdepalvelut	Pohjois-Karjalan Sovittelutoimisto
Kasvatus- ja perheneuvonta	Vammaispalvelut	Kriisikeskus	Mieli -yksikkö	Lastensuojelu
Itä-Suomen poliisi	Neuvolatoiminnat		Yhteisiasiakasohjaus	
Sosiaali- ja kriisipäivystys	Perheasiain neuvottelukeskus	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaaliohjaus	Perheidenpaikka ry
Turvakoti	Ikääntyneiden palvelut	Karelia AMK	Nuorisopsykiatria	

LÄHESTY -RYHMÄN TAVOITTEET

- Tuottaa ja koota tilannekuvaa lähisuhdeväkivallan ilmenemisestä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella
- Tukea alueen palvelupolkujen ja palveluiden kehittämistä mm käynnistämällä toimintaa sekä tuottamalla tutkittua ja käytännön tietoa päätöksenteon pohjaksi
- Edistää lähisuhdeväkivallan varhaista tunnistamista ja puuttumista.

LÄHESTY -RYHMÄN TEHTÄVÄT

- Tuottaa ja kokoaa **ajankohtaista** tietoa hyvinvointialueen lähisuhdeväkivalta ilmiöistä ja sen tilasta ohjausryhmälle ja kentälle
- Edistää lähisuhdeväkivaltaan liittyvää viestintää eri toimijoille ja asukkaille
- Kirjaa lähisuhdeväkivallan ehkäisyn vuosittaisen toimintasuunnitelman
- Rakentaa ja tukee toiminnallaan lähisuhdeväkivallan ehkäisyn verkostoja

Turvalliset seurustelusuhteet ja seurusteluväkivalta Lähesty-ryhmän kärkiteemana

- työryhmä päättänyt 2023 toimintaa kehitettäessä, että lapset ja nuoret kiinnitetään joka vuosi kärkiteemojen tavoitteisiin
- 2024 Alueellisen lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelman laadinnan osana tiedonkeruu koskien tilannekuvaa lasten/nuorten osalta
- 2024 työryhmän kehittämispäivässä nosto **vuoden 2025 kärkiteemaksi**

Aloitteita ja toimintaa 2025

Huomiona, että kyseessä/taustalla ei ole hanke, vaan toimijoiden yhteistuumin ja voimin käynnistettyä toimintaa

- Turvallinen seurustelu/seurusteluväkivalta -teeman jalkauttaminen kouluihin ja oppilaitoksiin: Riveria ja Kiteen yläkoulu syksy 2025
->jatketaan pilotointeja 2026->luodaan helposti jalkautettava paketti
 - Tavoitteena laatia materiaali vanhempainiltoihin, selvitystä tehty ja toteutus 2026
 - Vaikuttamiskampanja nuorten poikien asenteisiin/ asennekehitykseen, Lähesty yhteistyö, Kriisikeskus toteuttajana 2025 (2024 kyselytutkimus, jossa tarkasteltiin miesten asenteita naisiin kohdistuvasta väkivallasta)
 - Kansainvälinen naisiin kohdistuvan väkivallan vastainen Oranssit päivät kampanja 25.11. – 10.12.2025
→ saavutti työryhmän jalkautumisissa runsaasti myös nuoria (PopUpit Joensuun IsoMyyssä, Outokummussa S-marketin ja perheidenpaikka ryn alue, Juuan kirjasto)
 - Siun soten tiedotteet (9/25 Turvalliset seurustelusuhteet ovat jokaisen nuoren oikeus ja 11/25 Naisiin kohdistuva väkivalta yleistynyt myös Pohjois-Karjalassa –yhdessä voimme rakentaa maakuntaa, jossa jokainen voi elää pelotta → nostot paikallislehtiin)
 - Toiminnan esittely ja yhteistyön rakentaminen nuorisovaltuuston suuntaan nyt, ja yhteistyö aloitteet Nuvan suunnalta 2024/2025 (esim Tufe) 😊
- 2026 kärkiteemana digitaalinen väkivalta -> kohderyhmänä nuoret (tunnistamisen lisääminen)

Mitä vuonna 2026?

- Mitä ajatuksia työryhmän toiminta herättää?
- Nuorisovaltuuston avauksia/toiveita/kysymyksiä kuullun pohjalta?
- Lähesty –ryhmä jatkaa käynnistettyä toimintaa + uusi kohdennettu kärkiteema 2026
- Aloitteita voi tehdä työryhmälle päin-> sanna.pirinen@siunsote.fi
- Alueellisen lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelman jalkauttaminen edistyy

-yhdessä tehden-

***Kiitos, ja oikein hyvää joulun
odotusta!***